

KIS LAP

A KESERŰ ORVOSSÁG. (Lásd a 31. lapon.)

2. szám. — 1879.

Ára negyedévre 1 frt. 40. kr.

XVI. kötet.

ám . .

bajuk

dozva
r tör-
hall-

szket,
regek
s tu-
i. ed-
azon

szólt
van
embe-
átod,
nt az

fog
szo-
solni
kása,
elyes
hogy
adva
rubb
után

olog
adsz
edd.
ren-
leg-
dal-
ged
nás-

AZ ARANY SERLEG.

— Elbeszélés. —

(1. folytatás.)

SZÉP nyári napon, ha otthon elvégeztem minden dolgomat, könyvet vettem és elsétáltam a romok közé, hogy valamely csöndes zугоcskában olvassak. De ez nem volt könnyű feladat, mert ha én odamentem, csakhamar ott termettek a többiek is és akkor vége volt a csöndnek, sőt volt láрма és riadozás, ha Ödön és Etelka a romok csucsán, a legveszedelmesebb helyeken mászkáltak. Hiába bujtam el, — mindenütt felkutatnak, ingerkedtek velem s utoljára is kénytelen voltam velük együtt játszani és pajkoskodni.

Egy napon azonban mégis találtam olyan rejtett zugot, a hol rám nem akadhattak. Magasra fölkapaszkodtam egy omladozó falon, melynek tetejében már egész kis erdő nőtt ki a kövekből; kissé veszedelmes és szédítő volt oda fölkapaszkodni, de én nem voltam gyáva s amint egyszer a titkos helyecskét fölfedeztem, mindig oda lopóztam és háborítlanul olvastam.

De még más oka is volt, amiért titkoltam az én kedves buvó helyemet. A falban, alig egy-két lábnyira a kő felett, melyen üldögelni szoktam, jókora üreg volt, az üregben pedig — egy kis verebfészek. Rendkívül szerettem a madarakat, de ezek a kis verebek különösen kedvenceim lettek; eleinte, mikor fölkapaszkodtam nyugalmas fészük közelébe, ijedten röpkedtek ide-oda, mert éppen néhány apró tojáska volt a fészekben s bizonyo-

san remegtek, hogy elrablom; de lassanként, amint meggyőződtek, hogy nem bántom őket, sem tojásaikat, ők is hozzám szoktak s végre annyira megbarátkoztak, hogy ölembe szálltak fölcspikedni a morzsát, melyet nekik szántam. Aztán visszaröppentek a fészekbe és boldogan csiripeltek s nekem is egész gyönyörűséggel telt az ártatlan madárkákban.

Jó ideig tartott e kellemes bujósdi, de azt bizony hiába reméltem, hogy titkom mindvégig fölfedezetlenül marad olyan nyugtalan, kutató eleven fiu előtt, amilyen Ödön volt. Azt már rég láttam, mennyire boszantja, hogy ha lát is a romok közé menni, ott egyszerre elveszti a nyomomat s nem tud reám találni; féltem is mindig, hogy fölkeres; képzelhetni tehát, milyen kellemetlenül voltam meglepetve, mikor egy este, éppen mikor vacsorához ültünk, belép Ödön és szokott ingerkedő modorában valamit a markában rejtegetve, mondá:

— A ki keres, az talál! Ugy-e kedves kisasszonyok? Ki vesztett el valamit?

— Mi az, mi az? kérde Etelka, kinél éppen nem volt ritkaság, hogy elhagyogatta holmiját. — Talán én vesztettem el valamit?

— Nem, ezuttal nem te vesztettél el valamit, hanem Mariska kisasszony, a kis gazdasszony, a jó gazdasszony, aki olyan jól tud vigyázni mindenre. Hja bizony, ilyen csodák is történnek néha-néha!

Kissé megzavarodtam, mert csakugyan elvesztettem vagy elhagytam valahol kedvenc kis ezüst gyűszűmet, melyet mamámtól kaptam emlékül születésem napján. Ugy sejtettem, hogy a romok közt,

titkos rejtekemben hagytam s ha Ödön ott járt, ott találta meg . . . akkor vége az én kedves mulatságomnak, az én nyugalmas helyeckémnek! Igyekeztem mégis lehetőleg közönyös arcot csinálni s nyugodtan kértem:

— Talán a gyüszümet találtad meg? Csakugyan . . . elhagytam valahol.

— El bizony, még pedig hol! Az ám a földolog! Haha! Ki hitte volna, hogy a komoly, okos Mariska olyan nyaktörő kalandokra merészkedik! Ugy bizony, soha sem hittem volna, hogy olyan helyen juszak a nyomára.

— Ugyan hol? kérde apácska mosolyogva.

— Oh, kedves apácska, a romok közt volt egy csöndes helyeckém . . . bizonyosan azt kutatta föl ez a szeleburdi Ödön.

— Azt bizony, szölt Ödön kacagva. És milyen szerencsém volt! Épen kerestem gyűjteményembe néhány szép verébtójáskát s ott mindjárt ezt is találtam. Holnap majd hazahozom.

— Oh, az én madárkám! kiáltám kétségbeesetten. Nem, azt nem szabad tenned! Oh!

Hangos zokogásra fakadtam a gondolatnál, hogy az én kedves szelíd madárkám fészke kiraboltassék. Mindnyájan meglepetve néztek reám s persze nem értették, mi bajom lett oly hirtelen. Apácska szólalt meg először:

— No no, kis leányom, hát mi a baj? Talán bántott Ödön valamivel? Ne sirj no, beszélj el szépen.

— De hiszen én nem bántottam, kedves apa, szölt Ödön. Igazán nem bántottam.

— Igen ám, de az én madárkám . . . az én kedves madárkám!

— Miféle madárkák? És mi bajuk történt?

Nagy nehezen, zokogva, akadozva elbeszéltem az én kis verébpajtásaim történetét, melyet apácska mosolyogva hallgatott végig; azután így szöltam:

— És ha Ödön kifosztja a fészket, ha elviszi a tojáskákat, akkor az öregek is elröpülnek, ott hagyják fészüküket s tudom, nagyon szomorúak lesznek. Oh, eddig olyan boldogan voltunk együtt azon a szép csöndes helyeckén!

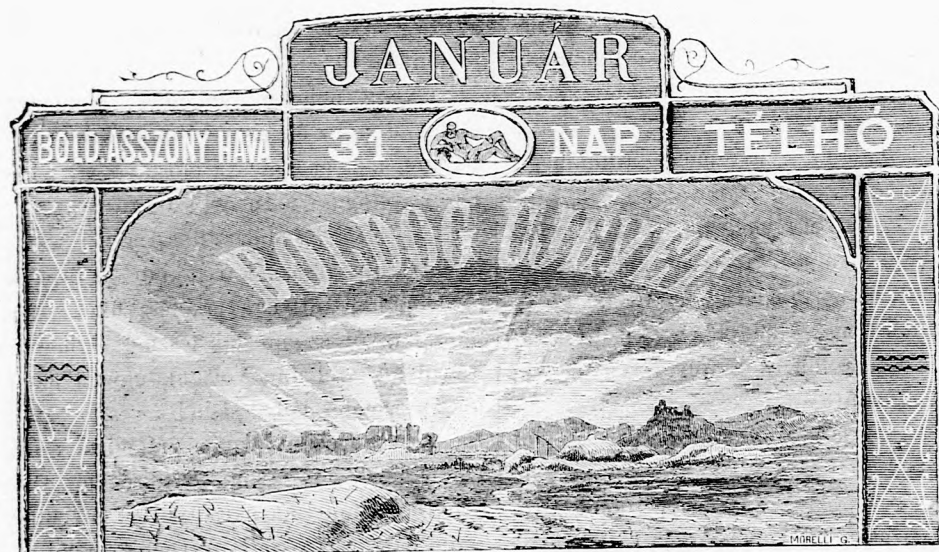
— No bizony, volt mért sirni, szölt Ödön nevetve. Nekem szükségem van azokra a madártojásokra gyűjteményembe tanulmányozás végett. Azt csak belátod, hogy előbbre való a tudomány, mint az efféle madárpajtáság!

Aggódva néztem apácskára, mit fog erre felelni; jól tudtam, hogy ritkán szokott valamit egyenesen megparancsolni vagy megtiltani, hanem az volt szokása, hogy röviden megmondta, mi a helyes vagy helytelen s aztán megvárta, hogy a szerint cselekedjünk. Aki aztán tudva is rosztat cselekedett, azt annál szigorubb büntetés érte. Most is rövid szünet után így szölt Ödönhöz.

— Kedves fiam, a tanulás szép dolog s örvendek, ha minden módot megragadsz ismereteid gyarapítására. De ne feledd, hogy nagy a világ, sokféle mód áll rendelkezésünkre s nem köll épen a legkönnyebbikhez nyulnunk, ha ezzel fájdalmat okoznánk valakinek. Amire szükséged van, megtalálod egy kis keresés után máshol is.

(Folyt. köv.)

A TIZENKÉT HÓNAP.

AZ IDŐKNEK tengerébe
Im egy év ismét lemult.
Az időknek vén fujáról
Egy levél ismét lehult.

Bizonytalan köd-burokban
Keressük a jövődöt.
Adjon Isten mindnyájunknak
Boldog, szép új esztendőt!

A MAMA MESÉL.

A »Kis Lap« olvasói számára francziából fordította: Mihály bácsi.

(Vége.)

AZ ELNÖK épen így szólt:
— Bámulatos, hogy José nem pályázott; ő a legjobb tanuló, nem félhetett a többi pályázótól. Csudá-lom, hogy felhagyott a versenynyel!

— Kétségkívül a betegség tartóztatta vissza, mondá az egyetemi titkár; kinek a fia egyik versenytársa volt Josénak.

— Én bizonyos vagyok benne, hogy láttam az összes pályaműveket, szólt az

elnök. Óhajtom, hogy ujabban nézzük át, mert bosszantó volna mellőzni egy jó tanulót.

— De nekem úgy tetszik, hogy a pályázók között van hozzá hasonló, és mivel ő nem pályázott . . .

— Ki mer ilyet hazudni? kiáltá ekkor egy hangos szózat. José dolgozata 340 számmal van jelölve és el van rejtve a titkár ur író-asztalában.

Rémület fogta el a gyülekezet tagjait. E hangok magából az asztalból hallatszottak, a szobában nem volt senki látható. Meg volt tiltva a tanulóknak a tárgyalási

szobába bemenni, s a tanácskozás titka soha föl nem fedeztetett. A rémulés első pillanata után fölkeltek, s kutatták, kilehetett a vakmerő, a ki a terembe betolakodni merészelt. De nem találtak senkit.

— Ez Isten intése, mondá végre az elnök; ne vessük meg. Titkár ur, nyissa fel íróasztalát, kutassuk át; hát ha megtalálható a 340-ik számú dolgozat. Hinni kell, hogy Josét természet fölötti erő oltalmazza tanulóársai gonoszsága ellen.

A titkár csak nehezen adta rá magát a dolgozat fölkeresésére, mert biztos volt, hogy csakugyan megvan; de az elnök nem engedett, jól szemmel tartotta a titkárt, és a többenél gondosabban őrzött fiókot is kikatatván, egyszerre felkiáltott:

— Itt van a 340-ik szám, a szegény José írása! Meg kell vallani, igen jól el volt rejtve, és csudának kellett közbejönni, hogy fölfedezhessük.

Az elnök magához vette a dolgozatot, fennszóval elolvasta és kitünt, hogy az a többit annyira fölülmulja, hogy össze sem hasonlíthatók vele. A titkár nagyon savanyu arcot vágott, de a bírálók ítélete oly kedvező volt, hogy ellene szót emelni nem mert. José a teremből örömmel eltelve ment ki, belsőleg köszönetet mondván a tanuló jó szellemének.

Szórakozás kedvéért tudni akarta, mi történik a városban és felöltőjének segédmével csakhamar sok titkos eseménynek lett tanúja. Minthogy mindenhova bejuthatott, szomoruan tapasztalta, mily keveset lehet bízni a külső látszatban. Olyan embereket, kik jóságról, kegyességről voltak híresek, meglepett titkos gonosz-

tetteknel s egészen elkedvetlenkedve indult végre hazafelé.

Amint egy elhagyott utcán keresztül ment, egyszerre panaszos kiáltásokat hallott és büvös ruhája által arra a tájra vitette át magát, honnan a siránkozást hallani vélte. Két rablót pillantott meg, kik egy már megsebesített embert földre tiportak, hogy pénzéből kifosszák. José azonnal hatalmasan neki rontott a gonosz rablóknak s ezek hasztalan igyekeztek magukat védeni; nem láthatták és meg nem foghatták ellenfelüket, és mivel mind sürűbben hullott az ütleg hátukra, azt hitték, hogy az ördög üldözi őket s megijedve elfutottak, hosszu időre elvesztvén kedvüket a rabló támadástól.

A rablók elverése után José megfordította köpenyét, nehogy a szegény sebesültet is megrémítse; segélyt nyújtott neki, elvitte lakására, s miután anyja gondjaira bizta, folytatta utját hazafelé, egészen elszomorodva azoktól, amiket látott és hallott.

A következő napnak José nagyon örült, mert e napon valóságos győzelmet remélt, melynek előtte több értéke volt, mint annak a természet feletti hatalomnak, melyet az öreg ajándékából élvezett. Nem volt ugyan biztos a sikerről, mert valamely véletlen esemény könnyen megsemmisítheti reményeit, de jó sejtelmei lévén, rég nem érzett örömmérettel öltözködött fel.

Valóban a jutalom egyhangulag neki íteltetett oda s ez alkalommal egyszermind babérkoszorut és tanári czímet is nyert. E pillanat oly ünnepélyes volt reá nézve, hogy magát szerencsésebbnek soha nem érezte. A tudósok és tanárok társa-

ságában megebédelvén, José meg akarta ujítani tegnapi tapasztalatait, kifordította köpenyét és újra elment a várost körüljárni.

Ismét, mint előtte való nap, sok gonoszságot látott és akadályozott meg; midőn már vissza akart térni lakására, a folyam partján fekvő egyik gazdag fogadó padlás-szobájában gyengevilágot vett észre. Minthogy az éj ily késő órájában mind a gazdának, mind a cselédeknek nyugodni kellett, José azt gondolta, hogy csak a nyomor virraszthat ilyen időben, és azonnal oda varázsoltatta magát. Rémmülettel tölt be a reá itt várakozó jeleneten. Egy rossz ágyon feküdt egy fiatal asszony és három gyermek, a kik már alig adták jelét az életnek. Egy férfi, kit a nyomor és virrasztás időnap előtt megvénytett — mert alig lehetett harmincz éves — félmeztelen ült az asztal mellett, rongyait levetette magáról, hogy azokkal gyermekeit takarhassa be, míg gyenge erejével hamis aprópénz gyártását kísérté meg, abban a hitben, hogy csekélyebb értékű pénz készítése által nem épen valami nagy bünt követ el. Szemeiből nagy könnyecsek hullottak.

— Kenyérre van szükségem, morgogá időnként magában — különben mind elhalnak! Bűnössé válni, ó Istenem, midőn az ember becsületesnek lenni született! De őket éhség miatt elhullni látni! — E borzasztó bátorsággal nem bírok!

— E szavakra a szerencsétlen kezeivel takarván el arczát, keservesen sírt.

José eltűnt egy pillanatra, s midőn visszatért, emberét munkájával foglalkozva találta; arczán a legnagyobb csüggedés nyomai látszottak, időnként vad te-

kintetet vetett az ágy felé. Végre épen egy pénzdarab elkészítését végezte be, midőn egy láthatatlan kéz azt a szerszámokkal együtt az ablakon át a folyóba röpitette és azután egy fenyegető szó a következő szavakat halatta: Nyomorult! Nem félsz-e, hogy vétkes foglalkozásoddal gyalázatot vonsz magadra? Nem jobb-é, az éhség miatt, mint az akasztófán halni meg?

— Igen, ha az ember csak magán van, mondá rémmületének daczára a szerencsétlen; de nővel, és gyermekekkel, ó ez rettenetes! és senkinek segedelmére nem számíthatok!

— Ne zugolódjál, áldjad inkább Istent, felelé a hang. Fogd ime, és légy becsületes ember.

Ugyan akkor José az asztalra étket, bort rakott és egy tömött erszényt.

— Hadd el e házat, mondá aztán, fogadj tisztességes lakást és dolgozzál becsületesen. Ha jól viseled magad, eljövök máskor is. — Az inkább szerencsés mint rémmült fiatal ember térdre borult láthatatlan jóltevője előtt, de ez már messze távozott és újabb kalandok után futott.

A város egyik főiskolája előtt menvén el, az ajtót nyitva találta. Azt hívén, hogy tolvajok törtek oda, bement, hogy a bajt megakadályozza; de ilyesmi ott valóban nem fenyegetett. Hanem az egyik tanár észrevévén, hogy az osztályabeli tanulók a kapust megvesztegették és éjjelre ki akarnak menni, közöttük épen akkor jelent meg, midőn azok szándékukat végrehajtani akarták. A meglepetés és a szegény boszura gerjesztette őket, megragadták a szegény tanárt s keményen

ütlegelni kezdtek. Egyszerre az ajtók megnyíltak José láthatatlan közéjük csapott és menydörgő hangjával majd holtra ijesztette őket, úgy, hogy sietve menekültek szobáikba; másnap pedig megkapták érdemelt büntetésüket. Az áldozatot kinzói kezeiből kiszabadította, kik miután semmit nem láttak, a fenyegető hangoktól megrémülve, a pinczébe menekültek. A ház gondnoka José által fölébresztetvén, előfutott, a lázadás kezdeményezőit elkergette, társait szigorúan megfenyítette, az elmulasztott kellő vigyázatért az összevert, szegény tanár-felügyelőt megszidta, a kapust elűzte, a zárat elfordította, s visszatért szobájába a nélkül, hogy e kaland rendkívülségét magának megfejtette volna.

Több nap folyt így le a nélkül, hogy José elmulasztotta volna a várost és környékét bejárni, mindenütt jót tett, és minden este nyugodtan és megkönnyebülve tért haza, mert mindég tett valami üdvöset és sok roszt megakadályozott.

Egy éjjel mély álmából tompa zaj és kiabálás riasztotta fel, mely az alatta levő lakásból hallatszott. Attól félvén, hogy nem lesz elég erős szükség esetében több ellenséggel megbirkózni, fölvetette a láthatatlan ruhát, s ott termett, honnan a zaj halatszott. Ideje is volt, mert két álarczos ember egy fiatal nő szobájába tolakodott, s a nő száját, hogy kiáltását elfojtsák, bedugván: az ablakon át egy oda akasztott kötélhágcsón magukkal ragadni készültek. José a rablókra rohant, kivette kezeiből az ájult nőt, s ezután egy tört tartva szemük elébe,

melyet valamely természet feletti hatalom által látszott villogtatni, felkiáltott:

— Térdre nyomorultak, ha nem akarjátok, hogy az Isten menykövel sujtson!

A két bünös rémulten földre borult s mozdulatlan maradt.

— Keljetek föl és távozzatok, szolt ismét José. Élteteket meghagyom de; ha még valaha itt megjelenni merészeltek, jaj nektek!

A rablók nem mondatták ezt maguknak kétszer, hanem gyorsan menekültek azon az uton, melyen jöttek, a nyaktörő kötélhágcsón.

A leány még mindég magánkivül volt. Mély álmában lepték meg ezek az emberek, kik őt elragadni akarták. A leány megkísérté aztán támadói ellen küzdeni és kiabálni; de mit tehet egy gyöngé nő két erős férfi ellen! A támadók elfojtották a leány kiáltását, és ha megmentésére José nem jelenik meg, a szegény nő gonosz sorsra jutott volna.

De az életnek semmi jele nem mutatkozott az ájult lánynak és José látta, hogy gyors segélyre van a lánynak szüksége. Miután egy pamlagra helyezte, erősen és ismételve csöngetett, és végre előjött a leánynak anyja és több cseléd. De minő volt bámulatuk, midőn az ajtót bezárva s az ablakokat nyitva találták, a szobában pedig csak az ájult leánykát látták. Különböző sejtelmek között igyekeztek őt eszméltre hozni és José ekép a leányt biztosságban látván, saját szobájába vonult, lefeküdt és nyugodtan elaludt.

(Folytatása a 26. lapon.)

VADDISZNÓ-VADÁSZT. (Lásd a 31. lapon.)

(Folytatás a 23. laphoz.)

Ez alatt José a tanárságot elnyer-
vén, dicsőséges pályát kezdett, mely azon-
ban ellenségeket is szerzett neki. Varázs-
köpönyege segedelmével ő azt mind tudta
s meggyőztette az ellenséges terveket,
de nem bosszulta meg, mert bűnök tar-
totta, hogy ellenségeinek büntetésére hasz-
nálja fel titkos hatalmát.

A városban csakhamar hirtelen terjedt,
hogy a jó szellem a várost pártfogásába
vette. — Nem kellett többé éjjeli megtá-
madásoktól, tolvajlástól, gyilkosságtól,
félni, mert mindazok, a kik valami ve-
szélybe jutottak, egy láthatatlan lény által
védve voltak. — Másrészt nem talál-
tak az utcákon szegényeket, a hideg
és éhség miatt panaszkodókat; pedig a
gazdagok most sem valának bővebbkezűek
s adakozóbbak, és a maga feleslegét senki
sem fordította mások segélyére. Ki eszkö-
zölhetett tehát ezt a változást? Minden
ember csak ezt kérdezte, de felelni reá
senki nem tudott. Egy csodálatos eset
csak növelte az általános bámulást.

A gazdagok az ország akkori ural-
kodó királyát nem igen szerették, mert a
király a visszaéléseket megszüntetni és
mindenkinek egyenlő igazságot kívánt
szolgáltatni; nem akarta megengedni hogy
az erősek kiozzák a gyöngéket, szegé-
nyeket.

— A nagy urak, a gazdagok és ha-
talmasak tehát megbosszankodván a ki-
rályra, összeesküdtek és elhatározták,
hogy tőle bármely módon megszabadul-
nak. Erre azt az ünnepélyt választották,
midőn a király a várost meglátogatja,
mert abban az időben a király éppen orszá-

gának minden nagy városát meglátogatta.
Az összeesküvők tehát választottak maguk
közül egyet, a ki őket vezérelje.

Szerencsétlenségökre José, a ki min-
denütt ott volt, jelen volt azon a helyen is,
hol az összeesküvők értekeztek, — hal-
lotta az összeesküvést, a végrehajtásra ki-
tűzött napot és pillanatot, és mivel nem
volt vesztetni való ideje arra, hogy a ki-
rályt megmentse: nehogy elkéssen, elha-
tározta, hogy a királylyal személyesen
beszél. És valóban, alkonyatkor bement
a király szobájába, és leborulván előtte,
a nélkül, hogy időt engedett volna neki
megjelenése iránt kérdést intézhetni, föl-
fedezte előtte az élete ellen szőtt összees-
küvést, a helyet és a módot, mikép kell
a gonoszokkal elbánnia; de mivel látta,
hogy a király határozatlan — hozzá tette:

— Az Istenért, fölséges királyom,
ne vesse még el tanácsomat, én foglyul
itt maradok és ha csalatkoznék, alávetem
magam igazságos ítéletének. Csupán
arra kérem, hogy gyorsan tegyen valamit,
mert ellenségei készen állanak.

Az ifju meleg szavai, nemes külseje,
az aggodalom és megilletődés, melyet
vonásai elárultak, meggyőzték a királyt
előadása valóságáról.

— Én hiszen a mit mondtál, szólt a
király, és nem kérve azt sem, miként jut-
hattál hozzám, ígérem, hogy hűséged és
ragaszkodásod meg lesz jutalmazva. Sza-
badon bocsátalak, de követelem, hogy
holnap este itt nálam jelenj meg. Remény-
lem, hogy a veszélytől meg fogok mene-
külni.

A következő napon, melyre az össze-
esküvés végrehajtása kítűzve volt, José

láttatlanul mindenütt megjelent, mindent látott; az ünnepély lefolyásában semmi változás sem látszott, de egyszerre több ember, ki fegyveresen a királyhoz akart furakodni, elfogatott. Az összeesküvők észrevévén, hogy elárultattak, igyekeztek menekülni, de már késő volt, mindnyájan elfogattak. Abban a pillanatban, midőn ez történt, egyike a legelkeseredettebbeknek pisztolyt vont elő s azt a királyra irányozta; de José a villámnál gyorsabban felöltönyét a király fejére vetette, s őt láthatlanná tette. A lövés eldőrdült s a golyó a tanulót találta. — A király, a ki a természet fölötti erejű öltönnyel magáról levetette, a lábainál sebesülten fekvő fiatal emberben a tegnapi ifjút ismerte föl. Meggyőző vén róla, hogy José fogta fél a néki szánt lövést, saját udvari orvosát hívatta és meghagyta, hogy az ifju ember életének megmentésére semmi fáradságot se kíméljen. A nagy zajban, melyet e kettős esemény okozott, egy tiszteletré méltó öreg ember José ruháit összeszedte, és a sokaság között eltűnt.

Szerencsére hősünk sebe nem volt halálos; gondos ápolás mellett csakhamar veszélyen kívül volt. A király nem akarván folytatni utját megmentőjének felgyógyulása előtt, őt gyakran meglátogatta, értesült tőle a jó szellem ajándékáról, és arról a módról, mellyel őt ellenségeinek boszujától elvonta.

A király gyönyörködött a José által látott és tapasztalt dolgok elbeszélésén s midőn José felgyógyult, őt nemes lovaggá tette, nagy kincseket adott neki és fényes ünnepet is rendezett tiszteletére. Az ünnepély végével egy tisztes öreg

ember, kezében egy csomagot tartva, közeledett hősünkhöz. A csomag a varázsoöltöny volt.

— Kedves fiam, mondá az öreg, az udvar összes vendégei előtt, visszahozom neked a ruhát, melyet oly jó sikerrel használtál. Most megőrizheted addig, míg akarod. Annak birhatását jóságod és bölcseséged által megvásároltad.

José, miután megölelte a jó öreget, megtagadta az ajándék elfogadását.

— Inkább szeretek, mondá, csalódásban élni, és az emberek jóságában hinni, mint örökké azok hibáit, hütlenségét látni. Hogy az ember szerencsésen élhessen, szükséges embertársait szeretni és félek, hogy ha az emberek minden rossztétét ismerném, nem szeretném felebarátaimat. Én csak olyan ember kívánok lenni, mint a többiek és igyekezni fogok mindent elfeledni.

— Okosságodtól nem is vártam mást, mondá a jó szellem. Legyen óhajtasod szerint. A varázsoöltönnyel ép úgy mint a nélkül, te mindég jó és boldog leendesz.

E szavak után az öreg eltűnt, de jóvendölése teljesült. José a király által szeretve, mindenkitől tisztelve, boldogan élt sokáig. — A mi a varázsoöltönnyel illeti, azt soha sem látta és nem kapta meg többé senki.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XV. köt. 26-ik számában közölt képrejtvény megfejtése:

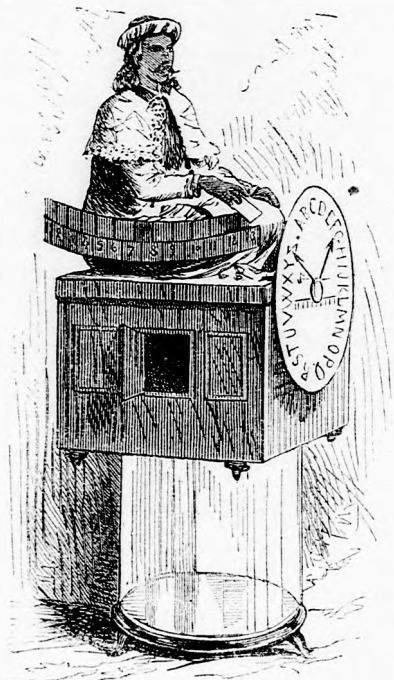
„Borókafenyő.“

Helyesen fejtették meg: Szent-irmay Béla, Auer Lujza és Klára, Nagy Ilonka, Margit és Ida, Pilsák Rudolfine, Gosztonyi Ilona és Aladár.

SZELEM-IDÉZÉS.

MESÉKBEN, népies elbeszélésekben sokszor hallhatni, olvashatni szellemekről, kísértetekről, a sírból föltámadó lelkekről, melyek szerte bolyongnak éjszakánként és ijesztgetnek. Tudatlanabb emberek mai nap is valósággal elhiszik, hogy efféle dolog igazán létezik, sőt akárhány akad, aki még azt is bizonyítgatja, hogy ő maga látta, mert valami bolondos tréfát vagy szemkáprázatot valóságnak hisz. Faluhelyeken, kivált holmi régi kastélyok, várromok közelében különösen uralkodik az ilyen babonáság.

Tudom, hogy ti, kis olvasóim, csak nevettek az ilyen tudatlan babonáságon s

(1)

még akkor sem hinnétek el, ha igazán látnátok a szellemet, hanem odamennétek, megtapogatótók és akkor mindjárt kiszülne a tréfa vagy csalás.

Mert effélével sokan szeretik bolondítani a világot s még városokban is vannak szellemidézők, kik azt állítják, hogy elő tudják hívni mindenféle meghalt emberek szellemét s szépen beszélnek is velök, úgy hogy igen komoly és okos emberek is elámulnak, sőt el is hiszik, mert ott van szemök előtt a szellem, vagy pedig látják, hogy egy fában, — melyről a szellemidéző azt mondja, hogy valami szellem rejtőzik benne — pontosan felel a hozzá

intézett kérdésekre. De ha aztán valaki szigorúan megvizsgálja, csakhamar nyit-

(2)

jára
s e
itt lá
hogy
lemid

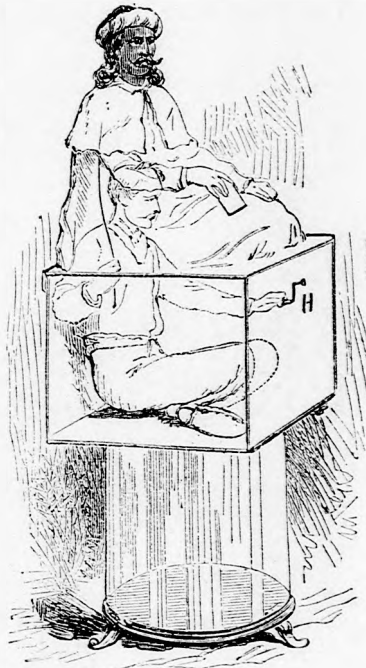
Az
tatja
tetett
órala
van a
valam
muta
höz m
a sze
adja.
a má
juk, l
embe
kezév
mozg
pedig
(H.
tóját
A
tatja
nésé
Oly
bizor

jára akad a furfangnak s e képeken, melyeket itt láttok, megmutatom, hogy csinálják a szellemidézést.

Az 1. számú kép mutatja a szépen felöltözött fabábót; előtte óralap-féle kerek tábla van az abéczével s ha valamit kérdeznek, a mutató az egyes betűkhöz mozog; míg kikerül a szó, mely a választ adja. Szemben azonban a másik rajzon (3) látjuk, hogy a bábuban egy ember rejtőzik, aki egyik kezével a bábú fejét mozgatja, másik kezével pedig egy csavar által (H.) az óralap mutatóját.

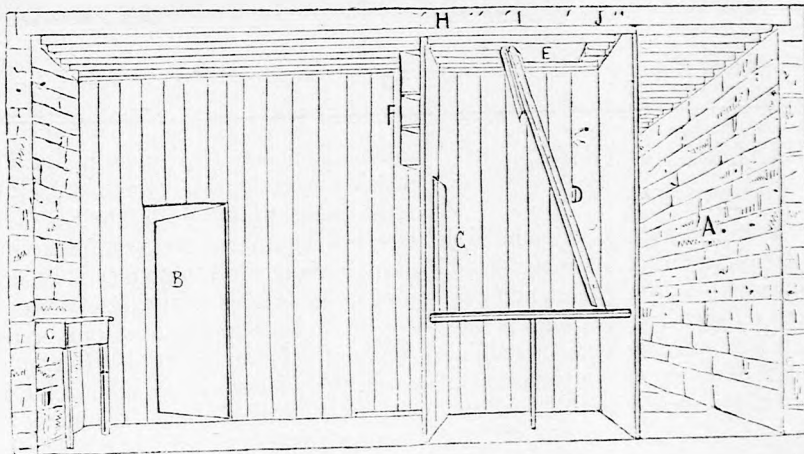
A 2. számú kép mutatja a szellem megjelenését a sötét szobában.

Oly hirtelen jelen meg, hogy a nézők hetik. bizony elbámulhatnak. De szemben a 4-ik

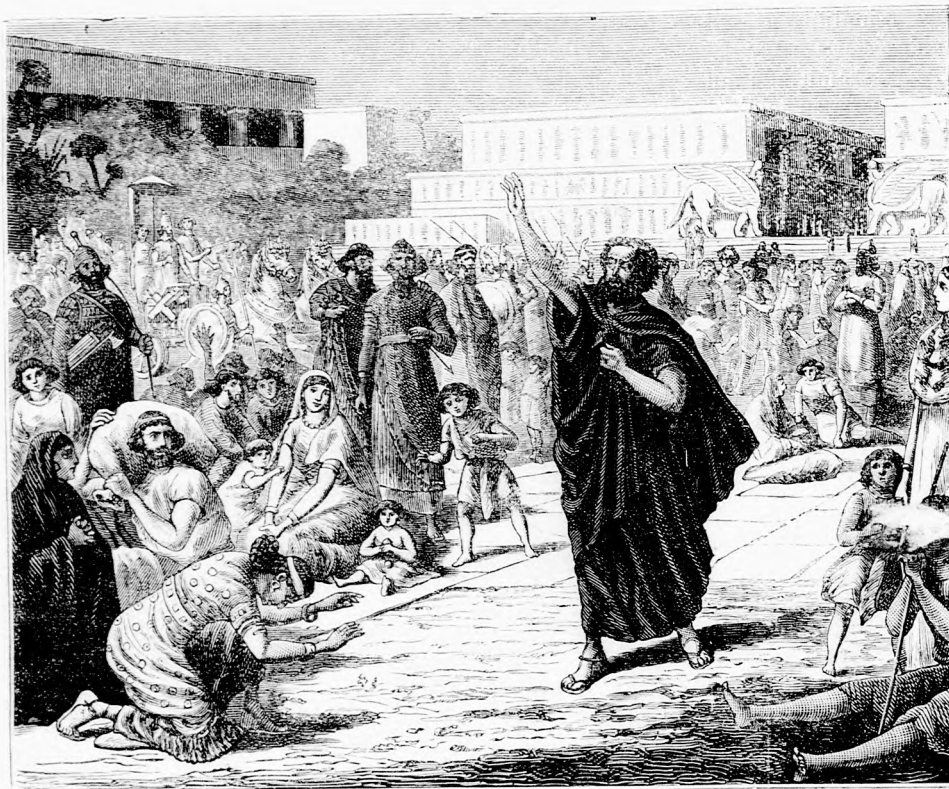
(3)

képen látjuk az egész titkot: a szoba alatt van egy másik szoba, melybe ha valaki belép semmi feltűnőt sem lát, mert az igazi fal (A.) előtt a szoba egy másik fal (F.) által van elrekesztve, melybe titkos ajtón (C.) lép be az, aki a szellem szerepét játssza. A rejtekben a »szellem« felöltözik s létrán (D.) fölmeleg a felső szoba padlóján készített titkos csapó ajtóhoz (E), melyen át az adott jelre hirtelen a szobában terem. Itt aztán ügyel, hogy ne távozzék megszire a csapó ajtótól s mindig ennek közelében, a H. I. J. által megjelölt téren mozog, honnan a kellő pillanatban ismét hirtelen eltűn-

(4)

BIBLIAI FÖLADVÁNY.

Fejtsétek meg, a bibliai történet melyik jelenetét ábrázolja e rajz!

KHINAI TÁVCSŐ-HAL.

(Képpel a 32. lapon.)

HA meg sem magyarázom, mindjárt kitaláljátok, mihelyt a képre néztek, miért hívják táveső- vagy teleszkop-halnak. Nem az egész hal olyan, mint a táveső, hanem a szeméi, azok bizony csodálatosan hasonlítanak egy-egy kisebb, kurta távesőhöz, mintha csak színházban nézné az előadást.

Még nem igen régen, mikor e halakról hírt hoztak az utazók, vagy kínai és

japáni képeken lerajzolva találták a tudósok, nevettek rajta és nem hitték el; de most már láthatni több európai városban is, a hol aquarium van, azaz olyan intézet, ahol vízben élve tartogatják az érdekes idegen országbeli vízi-állatokat.

A teleszkop-hal Ázsiában, Kína és Japán folyóiban honos és ott igen sűrűn fordul elő. Tudományos latin neve *Cyprinus macrophthalmus*, a kínaiak »longcsing-jo«-nak s a japániak »ranziü«-nek nevezik. Kicsi halaeska, alig még egyszer akkora, mint a rajzon láthatni s így annál

felt
mei
ujj
neve
nag
kül
van
stb.
uri
toga

den
Má
vel
hős
alka
ősei
rut
nap
aho

dás
legv

feltünőbbek csodálatosan kiemelkedő szemei, melyek hengeralaku, néha három ujjnyi hosszú cső végiben vannak. Másik nevezetessége, hogy fark-uszonya jóformán nagyobb, mint egész teste. Színe nagyon különböző, épen mint a mi aranyhalainké; van aransárga, vörös, ezüstös, hamuszürke stb. A szebb színűeket a kínai és japáni uri hölgyek üvegedényben szobáikban tartogatják.

A KESERÜ ORVOSSÁG.

(Képpel a czimlapon.)

Kis Jézus, ki fácskánra
Amnyi sok jót fölaggattál:
Abb' a piros katulyába
Amnyi bonbont mért is adtál?

Bár intett édes mamáska,
Mégis szoptam, mégis ettem,
És most hajh! a sok czukortól
Én szegényke beteg lettem.

Meglakolok — s megbűnhődöm
Azt a mohó torkosságot:
Szednem köll — brr! fázom tőle —
A keserü orvosságot.

VADDISZNÓ-VADÁSZAT.

(Képel a 24—25. lapokon.)

VADÁSZAT a legszebb férfias mulat-
ságok egyike s ősrégi idők óta minden vitéz népnek kedvencz szórakozása. Már az őskorban, ezer meg ezer esztendővel ezelőtt, vadászattal mulattak a deli hősök, ha nem volt háboru s így nem volt alkalom vitézi tettekre. A mi magyar őseink is, mikor meg-megpihentek a háborutól, nagy vadászatokat rendeztek s mai napig is kedves időtöltésük ez mindenütt, ahol valamilyen vad található.

Hajdanában nyil és kopja volt a vadászok fegyvere s ezzel szembeszálltak a legveszedelmesebb vadakkal is, a medvé-

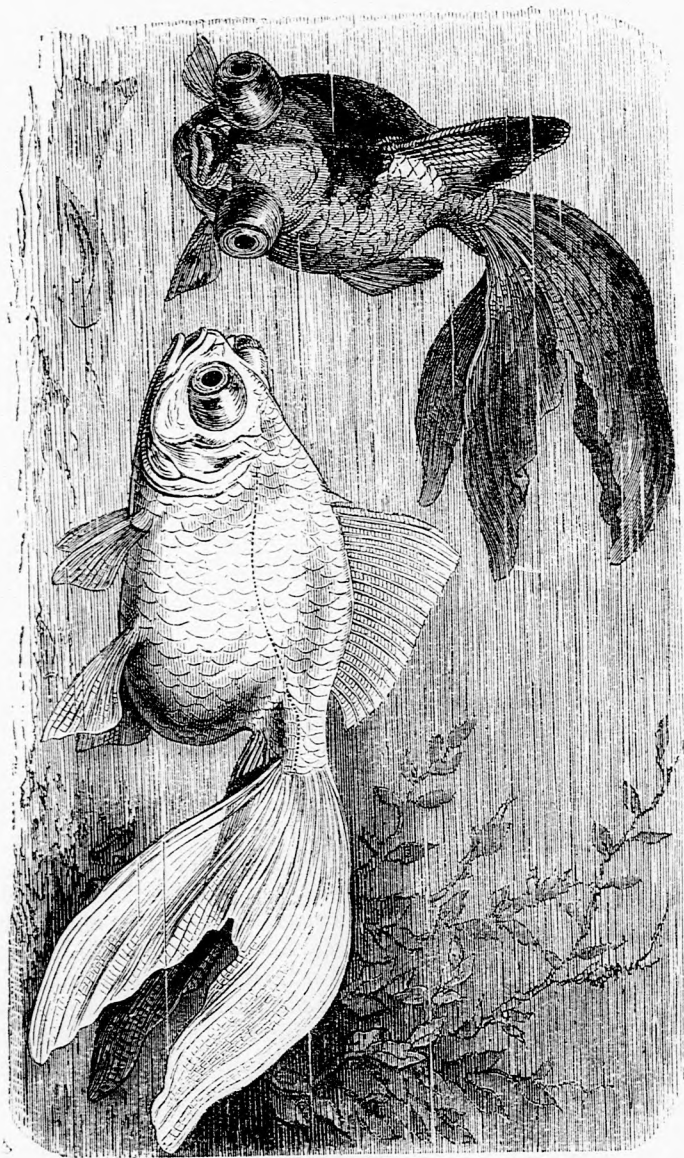
vel, vagy a bölénnyel, mely akkoriban még nagy számmal tanyázott Magyarországon erdőiben. Most már jó puskája van a vadásznak és segíti a jól betanított vadász-kutya is, mely fölszaglálja és a kellő irányba hajtja a vadat; de azért bátorságra, hidegvérre most is csak úgy van szüksége a vadásznak, mikor veszedelmesebb vadak ellen indul. Ilyen veszedelmes vad hazánkban most már kevés van; leghatalmasabb köztük a medve, aztán a vaddisznó.

A vaddisznó leginkább a rengeteg tölgyerdőkben szeret tanyázni s őszkor a makkon pompásan meghízik. Husa igen finom eledel s ezért szorgalmasan vadásznak reá, ámbár ez sokszor veszedelemmel jár. Mert a vaddisznó nem olyan jámbor állat, mint a szelid házi sertés. Hatalmas agyari vannak, ellenségeivel vakmerően szembeszáll s még ha meg is van sebezve, bőszen dühhel ront a vadásznak, hogy agyarával megölje. A történelemből talán már olvastátok, hogy egyik legjelesebb hősünk és költőnk: Zrinyi Miklós is ilyen vadkan-vadászaton lelte szomorú halálát.

De vannak vaddisznó-vadászatok, melyek nem járnak ily veszedelemmel. Vannak tudniillik nagyuri vadaskertek, melyekben gondosan ápolják, tenyésztik a vaddisznókat s mikor aztán megérkezik az ideje, nagy vadászatot rendeznek. A szolgák egy külön elzárt térre hajtják össze a vadat, a kerítés mellett pedig emelvények vannak, melyeken a vadászok egész biztosságban állanak. A rendező jelt ad, a kerítés ajtait megnyitják, a vaddisznók türelmetlenül kitörnek s épen a vadászok emelvényei előtt kell elhaladniok, hol aztán gyorsan és veszedelem nélkül lehet őket puskázni.

A »KIS LAP« XV. köt. 24-ik számában közölt rejtvény megfejtését utólag még beküldték: Androvich Sándor, Nagy Ilonka, Margit és Ida, Fuchs Róza, Spitz Zsiga, Feleki Ludovika, Grünhut Aurél.

KÍNAI TAVCSÓ-HAL. (Lásd a 30. lapon.)

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi**. Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere, 3-ik sz., Athenaeum-épület
 Budapest 1879. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.
 Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.